

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/152/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218203697
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2218203697.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, vo veci žalobkyne: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: W. U., nar. XX. B. XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 2.136,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 1. marca 2019 č. k. 14Csp/105/2018-161, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1.593,23 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.593,23 eur od 3.11.2015 do zaplatenia, v mesačných splátkach vo výške 80 eur do 20. dňa kalendárneho mesiaca až do úplného zaplatenia, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky stáva sa zročný celý dlh, II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,14 %.

Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, 9, § 517 ods. 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. g/, h/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. j/, f/, k/, § 11 ods. 1 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoSÚ), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoB“), § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie“).

Vecne dôvodil uzavretou zmluvou o úvere medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovaným dňa 8.8.2014, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 58,11 eur (počet splátok 60). Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 27,44 %, RPMN 27,44 %. Žalovaný uhradil právnej predchodkyňi žalobkyne sumu 406,77 eur. Listom zo dňa 28.10.2015 bola vyhlásená okamžitá splatnosť dlžných splátok jednorázovo (vo výške 2.167,83 eur). Listom zo dňa 22.11.2018 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. žalovanému oznámila postúpenie pohľadávky na žalobkyňu ku dňu 19.11.2018. Predmetná zmluva bola súdom prvej inštancie kvalifikovaná ako spotrebiteľská zmluva (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). V danej veci bolo dodržané ust. § 92 ods. 8 ZoB. Keďže sa jednalo aj o spotrebiteľský úver, podstatnou náležitosťou zmluvy mal byť údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ) a údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Takisto v zmluve chýba údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, súčasne absentuje uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN. Absencia uvedených náležitostí zmluvy spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11

ods. 1 ZoSÚ). Súd prvej inštancie dodal, že v danej veci zmluva síce obsahovala údaj o RPMN, avšak v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa, čo má taktiež za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ). Za dôvodný súd prvej inštancie považoval len nárok žalobkyne v sume 1.593,23 eur (po odpočítaní uhradenej sumy 406,77 eur od výšky poskytnutého úveru 2.000 eur). V tejto časti súd žalobe vyhovel a v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá ako neopodstatnená. Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením dlhu, bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť aj úroky z omeškania, ktorých výška je stanovená vykonávacím predpisom, a to o 5 percentuálnych bodov viac, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd povolil žalovanému na zaplatenie dlhu mesačné splátky po 80 eur, prihliadajúc na výšku peňažného plnenia a majetkové pomery žalovaného s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, žalovaný stráca výhodu splátok a vznikne mu povinnosť uhradiť dlh jednorazovo (§ 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“).

Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil právne § 255 ods. 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, vecne úspechom žalobkyne v konaní v rozsahu 49,14 %.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci a tým, že súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnemu záveru o bezúčnosti úveru. Právny názor súdu prvej inštancie nie je správny a je v rozpore s čl. 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len „smernica“) ako právne záväzným aktom Európskeho spoločenstva. Poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Rozloženie splátok na istinu, úrok a poplatky priamo v základných náležitostiach úverovej zmluvy predstavuje rozpor s požiadavkou stručnosti, prehľadnosti, určitosti a zrozumiteľnosti základných náležitostí úverovej zmluvy ako právneho úkonu. Ustanovenie čl. 10 ods. 2 písm. u/ smernice sa nemá vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 smernice. Súdny dvor EÚ vylúčil oprávnenosť sankcie straty nároku na úroky a poplatky v prípade, že úverová zmluva neobsahuje rozdelenie úverovej splátky na jej jednotlivé zložky, podľa vnútroštátneho práva, keďže nejde o obligatórnu náležitosť úverovej zmluvy podľa smernice a tak ani o takú náležitosť, ktorej absencia by bola spôsobilá spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Z rozhodnutia súdneho dvora EÚ vyplývalo, že ak nebude v zmluve uvedená náležitosť, ktorá nemôže mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah jeho záväzku, nebude spravidla a v zásade sankcia bezúčnosti a bezpoplatkovosti primeraná. K uvedeniu termínu konečnej splatnosti úveru dodala, že splnenie tejto náležitosti je v danej veci splnené údajom „8/2019“ (dostatočne určité a zrozumiteľné, plne v súlade s platnými právnymi predpismi). Splatnosť prvej splátky bola 20.9.2014, konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere pri počte 60 mesačných splátok (splatných k 20. dňu v mesiaci) by tak za riadneho plnenia nastala dňa 20.8.2019. K RPMN uviedla, že jej výška bola vypočítaná podľa záväzného vzorca v prílohe č. 2 ZoSÚ. Ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Nakoľko jediná odplata úveru predstavuje zmluvne dojednaný úrok vo výške 27,44 % p.a., čo predstavuje celkový náklad spotrebiteľa spojený so spotrebiteľským úverom, logicky je tak RPMN zhodná s výškou úrokovej sadzby. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, ktoré konkrétne parametre pre výpočet RPMN v zmluve chýbajú a pre absenciu ktorých parametrov má byť úver postihnutý prísnou sankciou bezúčnosti. Napadnuté rozhodnutie je v tomto smere neurčité, nepreskúmateľné, nezodpovedá požiadavke riadneho a presvedčivého súdneho rozhodnutia podľa ust. § 220 ods. 2 CSP. Zistenie súdu, že v zmluve absentuje údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu je nesprávne a v rozpore s obsahom spisu. V záhlaví úverovej zmluvy zo dňa 8.8.2014 je uvedená adresa veriteľa, išlo o splnenie zákonnej povinnosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ (naviac adresa na zasielanie reklamácií je uvedená aj v čl. 15 bod 15.7. zmluvných dojednaní úverovej zmluvy).

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v

mediach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je dôvodné v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V posudzovanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že úver v danom prípade je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórných zákonom stanovených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ), termínu konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ), adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ), predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), ako i z dôvodu nesprávne uvedenej RPMN v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ).

6. V zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: c/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

7. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

8. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený predmetnou zmluvou ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy. Žalovaný uzatváral zmluvu ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa (resp. jej právna predchodkyňa) vystupovala v postavení dodávateľa, teda osoby, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, prípadne inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Na uvedené nemá žiaden vplyv skutočnosť, že zmluva o úvere je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku.

9. Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval Občiansky zákonník (ktorým bola dopĺňaná definícia spotrebiteľskej zmluvy) ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa. Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa.

10. Ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výklad a aplikácia ustanovení ZoSÚ musí byť v súlade so zmyslom a účelom tohto zákona. Tým, že zákon nedodržiava iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy postihuje, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti. Vychodiskom spotrebiteľskej ochrany je faktické nerovné postavenie vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a dostupnosť právnych služieb, ako i možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený a pri uzatváraní zmluvy je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Tá predstavuje elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu, nie je však úplne absolútna a v rámci spotrebiteľských vzťahov

je limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda spotrebiteľa (ktorý koná s dôverou v druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav). Z uvedenej koncepcie spotrebiteľského práva vychádzal aj zákon ZoSÚ, ktorý stanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie, ktoré sú uvedené v § 11 ods. 1 ZoSÚ zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciu pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015).

11. Súd prvej inštancie rozhodol v zmysle záverov predchádzajúcej súdnej praxe, že predmetná obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať, ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané. ZoSÚ nad rámec smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k tejto smernici) požadoval rozčlenenie splátky. Z podnetu Krajského súdu v Prešove na zaujatie Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k predmetnej spornej otázke je zrejmé, že ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky bola podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 128/2016, 7 Sžo 61/2015). Až uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2017 došlo k vyjadreniu odlišného právneho názoru v danej otázke s argumentáciou, že dotknuté zákonné ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa a preto eurokonformným výkladom možno dospieť k záveru, že zákon č. 127/2015 o člení splátky nepožaduje.

12. V odôvodnení rozsudku vo veci C-331/18 TE proti Pohotovosť, s.r.o. z 5.9.2019 Súdny dvor EÚ konštatoval, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice.

13. So zreteľom na uvedené závery, právny názor, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver v predmetnej veci treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie rozpisu splátky na istinu, úrok, poplatky v zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom v čase jej uzavretia, už nebolo možné považovať za správny. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ C-331/2018, TE proti Pohotovosť s.r.o. je dôvodné očakávať zosúladenie rozhodovacej činnosti najvyššej vnútroštátnej súdnej autority s týmto rozhodnutím (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31.10.2019 sp. zn. 10Co/224/2018).

14. Pokiaľ ide o údaj a to termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ), odvolací súd uvádza, že v zmluve o úvere termín konečnej splatnosti úveru bol uvedený ako „8/2019“ za súčasného určenia splatnosti prvej splátky dňa 20.9.2014, počtu splátok 60 a určenia, že splátky sú splatné k 20. dňu v mesiaci.

15. V dôsledku rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9.11.2016 (Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová) bol prijatý zákon č. 279/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý v zmysle dôvodovej správy upravil obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v prípade absencie, ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, a to vzhľadom k tomu, že touto smernicou sa zabezpečuje úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov (v článku 22 ods. 1 smernice 2008/48/ES je uvedené, že „členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice“).

16. Požiadavka ZoSÚ ohľadom náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere po vyššie uvedenej novelizácii (s účinnosťou od 1.5.2018), a to uvedenie doby trvania zmluvy (vypustením slov „a termín

konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“) je v súlade so smernicou (článok 10 ods. 2 písm. c/), ktorá stanovuje povinnosť zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania zmluvy o úvere. V prejednávanej veci pri eurokonformnom výklade je možné dospieť k záveru, že termín konečnej splatnosti, respektíve dobu trvania zmluvy o úvere (časový údaj ohraničujúci začiatok a koniec trvania zmluvy o úvere), predmetná zmluva zrozumiteľne a zreteľne obsahuje. Súd prvej inštancie preto nesprávne konštatoval, že uvedený údaj absentuje.

17. Pokiaľ ide o údaj RPMN, odvolací súd uvádza nasledovné.

18. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Zákon (CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania (strán sporu), ako i súdu vyššej inštancie, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

20. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu.

21. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

22. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

23. Odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, prečo považoval údaj o RPMN v zmluve za uvedený v nesprávnej výške a to v neprospech spotrebiteľa. Rovnako odvolací súd nepovažuje za dostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie ohľadom absencie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (bez prihladenia na znenie zmluvných podmienok, ktoré sú podpísané žalovaným, najmä bod 15, 15.7 a bez vysporiadania sa s touto skutočnosťou). To isté platí aj ohľadom predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (pozn.: vzorec výpočtu sa uvádza v zmluvných podmienkach). Samotné konštatovanie týchto skutočností bez bližšieho zdôvodnenia nie je postačujúce.

Uvedené náležitosti a následky ich absencie je nutné posudzovať s prihliadnutím na eurokonformný výklad s tým, že je potrebné zaoberať sa i tým, či ide o takú náležitosť, ktorej absencia by bola spôsobilá spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

Rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, je nepreskúmateľný. Nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 220 CSP. Odvolateľke bolo preto znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (primerane možno aplikovať závery vyjadrené v stanovisku publikovanom v Zbierke

stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, v jeho druhej vete), pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom.

24. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania (závislý výrok) zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, postupujúc v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, na základe vykonaného dokazovania vyhodnotiť dôkazy, posúdiť uplatnený nárok žalobkyne (v časti, ktorá zostala predmetom konania). Nemožno opomenúť okrem iného i skúmanie, či dodávateľ (veriteľ) s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 1, § 11 ods. 2 ZoSÚ). Pri vykonaní dokazovania bude súd prvej inštancie okrem prejednacej zásady a zásady kontradiktórnosti konania, aplikovať aj zásadu predvídateľnosti postupu súdu.

26. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

27. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

28. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

29. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje

sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.